

AUGUSZTUS 23.

Hazánk népének legnagyobb nemzeti ünnepe, harminckettedik alkalommal ünnepeljük. Egy emberöltő telt el azóta, hogy a Román Kommunista Párt vezetése alatt álló tömegek fegyveres felkelése elűzte az idegen fasiszta haderőt, csapást mért hazai szövetségeseire, és elindította az országot a szocializmushoz vezető úton.

A megújuló évfordulókon egyre nehezebb összefoglalni azt, ami 1944 óta történt, olyan gazdag volt eseményekben, eredményekben ez a több mint három évtized, hazánk történetének felfelé ívelő szakasza. A múlt vívmányaira támaszkodva mindig előre tekintünk; ma már a hatodik öt-éves terv, az 1976—1980-as évek előirányzatainak keretei között gondolkozunk.

Ha ebben az évben az ipari termelés rekord-teljesítményeket mutatott fel, 1977-ben még 10,5 százalékos növekedést fog felmutatni. A mezőgazdaságban az idén 19—20 milliós gabonahozamot érünk el, ami az ország történetében eddig a legnagyobb eredmény. Így aztán a mezőgazdasági termelés növekedése az ipariénál is gyorsabb ütemű lesz, megközelítőleg 16 százalékos. Mindez munkásosztályunknak, szövetkezeti parasztágunknak, az értelmiségnek, nemzetiségre való tekintet nélkül az összes dolgozóknak köszönhető, akik sikerrel valósítják meg Románia Szocialista Köztársaságunk politikáját.

A termelő erők rohamos fejlődése a lakosság anyagi színvonalának állandó növekedését vonja maga után. A folyó évben 980 000-től 1 000 000-ig különböző lakást építettünk, csaknem kétszer többet, mint az előző öt éves tervidőszakban. Az idén a nemzeti jövedelem körülbelül 10,4 százalékkal nagyobb, mint 1975-ben. Ezen az alapon sikerült biztosítani, hogy a dolgozók reáljövedelme 6,4 százalékkal, a parasztságé 6,5 százalékkal gyarapodjék. A lakosság reáljövedelmei összességükben egy lakosra számítva 7,1 százalékkal nagyobbak, ami megfelel az öt éves terv előirányzatainak. Ami pedig a közellátást illeti, a lakosságnak eladott termékek volumene 10,6 százalékkal nagyobb, mint 1975-ben volt.

1990-re körülbelül 12—15 százalékra csökken a mezőgazdasági szektorban foglalkoztatott dolgozók száma. Mindez nem egészen ötven év leforgása alatt következik be, hiszen 1944. augusztus 23. előtt hozzávetőlegesen fordított volt az arány. Ennek a következményeit pedig nemcsak oktatási és nevelési rendszerünkben, hanem az egyházak életében is komolyan le kell vonni! Ez a gyökeres átalakulás dinamizálja a társa-

dalmi fejlődést, s aki nem tud lépést tartani a gyorsuló idővel, az lemarad.

Augusztus 23-ának évfordulója tehát visszapillantásra és előre tekintésre készíti hazánk minden intézményét és állampolgárát, hogyan tudná hatékonyabban elősegíteni azt az objektív történelmi folyamatot, amely a Párt vezetésével a mindenki minden igényét kielégítő kommunista társadalom felé vezet. Az évforduló alkalmával a kis létszámú unitárius egyház is felajánlja, hogy minőségi szempontból nem jelentéktelen értékeit és erőit a rólunk gondoskodó közös haza előrehaladásának szolgálatába fogja ezután is állítani, abban a szellemben, ahogy az egyházak szerepét az államtanács elnöke számos alkalommal megnyugtatóan körvonalazta.

EMLÉKEZVE EMLÉKEZTETNI 1947. DECEMBER 30.

Huszonkilenc éve, hogy hazánkban megdöntötték a monarchiát, és kikiáltották a Román Népköztársaságot. Ez a történelmi esemény annak a harcnak a betetőzése volt, amelyet évszázadok óta a román nép, a haladó erők vívtak a nemzeti és társadalmi felszabadulásért, a függetlenségért, a haladásért és a jobb életért.

A köztársaság eszméje nem új gondolat, a román nép öntudatában mélyen gyökerező, több évszázados kívánság volt. Már a krónikásoknál találkozunk vele; mint politikai követelmény jelentkezik az 1848-as polgári demokratikus forradalom haladó gondolkozású képviselőinél, mint C. A. Rosetti, Cezar Bolliac, Eftimie Murgu, Dimitrie Bolintineanu, Nicolae Bălcescu és Simion Bărnuțiu. A monarchia az első pillanattól kezdve, hogy megalakult, mély ellenérzést és tiltakozást váltott ki a nép soraiban. Tudósok, írók, közéleti emberek, felvilágosult hazafiak szóban és írásban újra meg újra rámutattak, hogy a királyság lényegében anakronisztikus jelenség, és hogy a román népnek megfelelő egyetlen államforma a köztársaság.

A Román Kommunista Párt megalakulása 1921. május 8-án új, magasabb szintre emelte a monarchiaellenes küzdelmet. A párt első kongresszusának dokumentumai alapvető és perspektivikus feladatként jelelték ki a királyság megdöntését és a dolgozók köztársaságának megszervezését.

1944. augusztus 23. és 1947 közötti időben jöttek létre azok a társadalmi-politikai feltételek, amelyek lehetővé tették, hogy a párt vezette dolgozó népünk december 30-án megdöntse a monarchiát és létrehozza a köztársasági államformát.

Constantin Parhon, a Román Népköztársaság prezidiumának első elnöke így jellemezte a történelmi eseményt: „A román nép kivívta magának a szabadságot, hogy azt az államformát válassza, amely törekvéseinek legjobban megfelel: a népköztársaságot [...] Immár semmi sem gátolja népi demokráciánk fejlődését, mely az összes dolgozók anyagi és szellemi jólétét hivatott biztosítani, s amely országunk függetlenségének és szuverenitásának biztosítója.”

Az új társadalmi rend győzelme közepette 1965. augusztus 21-én hazánk Románia Szocialista Köztársaság lett, kifejezve ezzel a társadalmi és politikai-jogi realitások új tartalmát.

Az 1947 óta eltelt 29 esztendő mérlegét, megvalósításait Nicolae Ceaușescu, Románia Szocialista Köztársaság elnöke ezekben foglalta ösz-